SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 155. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 14, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го СЕРПНЯ 1992 Ч. 155. РІК XCIX.

ОБОРОНЦІ І. ДЕМ'ЯНЮКА ОБВИНУВАЧУЮТЬ ОСІ В ОБМАНІ

Сінсіннаті. — Тут перед федеральним апеляційним судом розглядають справу Івана Дем'янюка, в якій адвокати, що заступають засудженого на смерть в Ізраїлі І. Дем'янюка, дають докази, що присуд був зроблений на підставі фальшивих інформацій американських властей.

Адвокати І. Дем'янюка доказують, що його вислання на суд до Ізраїля, відібрання йому американського громадянства, а відтак за цим присуд в Єрусалимі як воєнного злочинця та вбивці тисячів жидів у концентраційному таборі Треблінці, було на підставі фальшивих інформацій. Всі ці фальшиві інформації походили із Бюра спеціяльних інвестигацій ЗСА (ОСІ), як також творилися під політичним натиском на американські власті тих чинників, які пошукували нацистських злочинців в ЗСА. Тому тепер адвокати засудженого звернулися до тричленного апеляційного суду відкликати всі неправедливості у відношенні до І. Дем'янюка, починаючи від відібрання йому громадянства. Вони також вимагають, щоб Державний департамент ЗСА зажадав від Уряду в Ізраїлі повернення І. Дем'янюка до ЗСА.

Після довшої дискусії панель трьох суддів не виніс покищо ніякого рішення, хоча голова апеляційного відділу Департаменту справедливости Петті Меркамп Стемлер признала, що Уряд ЗСА поступив фальшиво, не передавши оборонні документів з СССР із зізнаннями інших сторожів в концентраційних таборах, які твердили, що т.зв. „Іван Грозний" це був Іван Марченко, дальша доля якого не є відома. Оборонці І. Дем'янюка представили тепер зізнання цих сторожів, з яких найважливіше походить із 1946 року і було зложене Павлом Лелекою, також сторожем в'язнів в Треблінці, з якого виразно видно, що все це, що приписують Дем'янюкові робив Іван Марченко. Хоча головний суддя апеляційного суду Гілберт Мерріт зробив явний закид, що Уряд ЗСА у справі І. Дем'янюка промовчав і приховав документи в його обороні, апеляційний суд не є однозгідний у своїх аргументах у першому дні переслухань.

Рівночасно однак американська преса подає, що з кіл президента Джорджа Буша ідуть старання та натиск, щоб федеральний апеляційний суд став осторонь будь-яких висновків та залишив остаточне рішення ізраїльському Верховному судові тому, що після видалення його із ЗСА, він підлягає лише тому судівництву.

Верховний суд Ізраїля має в короткому часі видати своє рішення відносно відклику І. Дем'янюка та протесту його адвокатів щодо правильности присуду, але навіть в Ізраїлі є тепер поділені думки серед правних кіл щодо засуду І. Дем'янюка.

Святкуватимуть річницю незалежності

Чикаго, Ілл. — ОДУМ Америки і Канади влаштовує зустріч, присвячену Першій річниці незалежности України, яка відбудеться на Лейбор Дей вікенд у передмісті Чикаго на Індіян Лейк ресорті в Блумінґдейлі (біля перехрестя доріг Лейк і Блумінґдейл, недалеко від парафії св. Андрія). У програмі: у п'ятницю, о год. 8-ій вечора — вечір гумору та розваг; у суботу — Олімпіяда, гра в голф, бінго, о год. 7-ій вечора — бенкет, забава. Гратиме оркестра „Веселі часи". У неділю о год. 2-ій по полудні концерт мистецьких одиниць ОДУМ-у різних міст, панель на молодіжні теми, ввечорі — розвагова частина.

За додатковими інформаціями слід звертатися до Ліди Шкребець (312) 286-1863 або до Олександри Косогор (312) 775-5974.

Пожежі в Україні продовжуються

Суми (УНІАР). — Тут в ніч з 11-го на 12-го серпня згоріло багато стирт соломи. Є підстави вважати, що це сталося в наслідок підпалу. Ведеться слідство.

Згідно з повідомленням Пресцентру управління внутрішніх справ Київської области на сьогодні в Україні занотовано 228 пожеж лісових масивів, 627 загорянь торфу. В наслідок пожеж знищено 49 гектарів збіжжя. Особливо напружена ситуація у Волинській, Рівенській, Черкаській та Чернігівській областях.

Тривають пожежі у закритій зоні Чорнобильської АЕС. За останні дні там виникло п'ять пожеж лісу та трав'яного настилу загальною площею близько 725 гектарів. Найскладніша ситуація поблизу сіл Губин, Опачичі та Луб'янка: з села Опачичі евакуовано 85 мешканців, одна людина загинула. Радіяційний рівень у зоні пожеж є від 21 до 50 мікрорентґен на годину.

Оперативний штаб ліквідації пожеж у зоні ЧАЕС очолює перший заступник міністра внутрішніх справ Володимир Корнійчук.

Проголосили конкурс гумору і сатири

Київ (УНІАР). — Тут 7-го серпня Спілка Письменників України, Держтелерадіомовна компанія України, газети „Молодь України", „Сільські вісті", „Голос України", журнали „Вус" та „Перець" започаткували перший всеукраїнський фестиваль-конкурс гумору та сатири, який відбудеться 11-13-го вересня цього року в Києві в Палаці Культури „Україна".

На фестивалі будуть представлені такі жанри: художнє читання, уривки з п'єс, оригінальний жанр, танцювальні номери, жартівливі пісні, музичне мистецтво, а також конкурс сатиричних газет та журналів. На переможців конкурсу чекають нагороди, які підготували фірми „Густафут", страхове товариство „Росток", Профспілка Спілка Журналістів „Незалежність".

Громада Кергонксону відзначить перші роковини незалежности

У понеділок, 24-го серпня, о год. 12-ій по полудні, відбудеться в Елленвіллі, Н. Й., відзначення першої річниці проголошення незалежности України.

Мейор міста Елліот Авербах підпише проклямацію, яка буде прочитана і після короткої програми при звуках українського і американського гимнів буде піднятий український прапор.

Лос Анджелес готується до відзначень роковин незалежности України

Лос Анджелес. — Організаційний комітет для відзначення першої річниці відновлення незалежности України, із співучастю українських церков, усіх громадських та молодечих організацій округи Лос Анджелес, підготовляє низку імпрез, щоб гідно відзначити цю знаменну подію в українській новітній історії.

Амбасадор України в ЗСА Олег Білорус заініціює святкування на бенкеті у „Билтмор" готелі в суботу, 15-го серпня, на який запрошено представників уряду, етнічних груп та визначних гостей Каліфорнії.

У мистецькій частині програми виступлять світової слави концертовий піяніст з України Микола Сук та віртуозна бандуристка Оля Герасименко-Олійник у фортепіяновому супроводі проф. Юрія Олійника. Увесь прихід з імпрези призначений на українську амбасаду у Вашінгтоні.

В тижні 16-23-го серпня запланований Фестиваль мистецтва та культури якого співспонзором є Департамент в справах культури. У програмі: виставки народного мистецтва: „Чорнобиль — незабутні спомини" — фотографічні нариси Ігоря Костиня; покази історичних фільмів та музичні виступи. Офіційне відкриття фестивалю з прийняттям відбудеться в неділю, 16-го серпня о год. 2-ій у Lankershim Art Center, 5108 Lankershim Blvd., North Hollywood. Вступ вільний. Додаткової інформації можна отримати через Центр Українського Мистецтва (213) 668-0172.

Кульмінаційною імпрезою святкувань буде піднесення українського прапора та складення вінка біля пам'ятника жертвам Голоду 1932-33 років, в понеділок, 24-го серпня, о год. 11:45 ранку на площі між будинками Повітового суду та Повітової ради Лос Анджелесу. Промовлятимуть голова повіту Майк Антонович, та члени Міської ради. Надзірна рада повіту Лос Анджелес офіційно проголосила 24-го серпня Днем Незалежности України.

Обговорюється проєкт закону про статус кримських татар

Москва (М. Муратов) — Тут 31-го липня „Незалежна Газета" надрукувала повідомлення з приводу публікації у кримських газетах проєкту закону про статус кримсько-татарського народу в Україні. Як відомо, всі кримсько-татарські національні об'єднання, рухи й організації вимагають негайного повернення кримсько-татарського народу на історичну батьківщину — в Крим і відновлення його національної державности у складі України. Організація кримського національного руху вважає, що автохтонами в Україні є лише українці і кримські татари, пише кореспондент Олександер Пілат. Всі інші народи, в тому числі й росіяни — це національні меншини, бо всі вони мають свою батьківщину: росіяни — Росію, білоруси — Білорусь, поляки — Польщу, греки — Грецію і так далі.

У статті першій проєкту нового закону України сказано, що громадяни кримсько-татарської національности становлять народ, який має право на самовизначення, має право вільно встановлювати свій політичний статус і вільно забезпечувати свій економічний, соціяльний і культурний розвиток. Друга стаття проєкту передбачає закріплення права для кримсько-татарського народу бути власником землі і природних ресурсів України, в тому числі в місцях проживання. Третя стаття закріплює право кримських татар на участь у формуванні і здійсненні зовнішньо-політичної і внутрішньо-політичної діяльности України у питаннях, які заторкують їхні інтереси.

Громадяни України, які належать до кримсько-татарського народу, їхні громадські об'єднання мають право вільно встановлювати і підтримувати зв'язки з особами своєї національности і громадськими об'єднаннями за межами України, отримувати від них допомогу для розвитку мови, культури, для духових потреб, брати участь у діяльності міжнародних неурядових організацій.

Тим часом Алуштинська міська рада постановила за допомогою міліції зліквідувати наметове поселення кримських татар Червоний Рай, мотивуючи це тим, що татари, котрі повернулися в Україну, самовільно захопили землю.

Член виконкому Республіканського руху Криму і керівник політичного об'єднання „Демократична Таврида" Костянтин Дідук заявив кореспондентові УНІАР, що РРК доб'ється незалежности Криму і без референдуму. Прийде час, коли вони скасують дев'яту статтю конституції Республіки Крим, де сказано, що Крим входить до складу України і будує свої взаємовідносини з нею на підставі договору.

Голова організації кримсько-татарського національного руху Рефат Чубаров повідомив, що спеціяльна комісія готує програму майбутньої національної партії кримських татар, яка створиться на основі Організації кримсько-татарського національного руху і керуватиметься у своїх діях тими нормами і принципами, які були притаманні національній партії кримських татар „Міллі Фірка", розгромленій большевиками 1918 року. „Будь-яке рішення проблеми Криму поза Україною — це повернення до нуля у вирішенні всіх питань. Такого допустити не можна", — вважає Рефат Чубаров.

КОНҐРЕС ПРИЙНЯВ ПРОГРАМУ ДОПОМОГИ РЕСПУБЛІКАМ СНД

Вашінгтон. — Палата Репрезентантів вслід за Сенатом затвердила пропозицію Адміністрації Буша виділити на підтримку реформ в Росії та інших республіках Співдружности Незалежних Держав 1.2 біл. дол. і до 12 біл. дол. збільшити внесок ЗСА у Міжнародний валютний фонд. За цю пропозицію в Палаті Репрезентантів було подано 255 голосів проти 64.

Конгресмен-республіканець Нют Ґінґріч порівняв рішення законодавців підтримати економічні реформи у СНД до пляну Маршалла про відбудову економіки Західньої Европи, знищеної в роки Другої світової війни. Н. Ґінґріч сказав, що „переоцінити важливість цього голосування неможливо" і зауважив, що прихід до влади Гітлера, нацистські табори смерти, Друга світова війна — всього цього могло не статися, якби З'єднані Стейти дали гроші на допомогу Ваймарській республіці у 1920-ті роки.

Проти законопроєкту голосували негри-демократи, які виступають за прийняття програми федеральної допомоги американським містам.

Внесок ЗСА у Міжнародний валютний фонд збільшить суму фонду до 60 біл. дол. Скільки грошей піде Росії та іншим республікам СНД покищо не сказано, але ясно, що це буде львина доля. Щодо 1.2 біл. дол. допомоги, то виділення цих грошей повинно бути підтверджене окремим законом. 790 міл. дол. з цих грошей підуть на допомогу нуклеарної зброї в колишньому Совєтському Союзі, а 417 міл. — для допомоги і підтримки демократії та ринкових реформ.

Виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Росії Єгор Гайдар заявив, що 1 біл. дол., виділених як кредит з Міжнародного валютного фонду, будуть використані виключно на стабілізацію рубля. „Ми не маємо права проїсти цих грошей", — сказав Є. Гайдар кореспондентові агентства Інтерфакс. На думку Гайдара, саме стабілізація рубля допоможе проведенню економічних реформ в Росії і швидшому притоку західніх засобів в економіку у вигляді інвестицій.

РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В БАВНД БРУКУ

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут у неділю, 23-го серпня, о год. 12-ій по полудні Організація Оборони Лемківщини (відділи Пассейку, Елизабету, Нюарку, Джерзі Сіті, Ню Йорку та Йонкерсу) влаштовує відзначення першої річниці проголошення незалежности України, яке відбудеться у неділю, 23-го серпня, о год. 12-ій полудня в Українському Домі Культури в Савт Бавнд Бруку. У програмі — фестин-пікнік, мистецькі виступи, вигращі. Гратиме оркестра „Ватра".

Допомагати, але згідно з пріоритетами

Під час передачі книжок Гарвардського Проєкту Тисячоліття.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (П. Ч.). — В п'ятницю, 7-го серпня, в Головній Канцелярії УНСоюзу відбулася конференція, в якій взяли участь: керівник української Місії в ООН Віктор Батюк і її перший секретар Юрій Шевченко, секретар української амбасади у Вашінгтоні Сергій Кулик, дійсний член Академії Наук України Омелян Пріцак, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету проф. Григорій Грабович, член Вченої Ради Товариства імені Т. Шевченка в Ню Йорку д-р Лариса Онишкевич, ред. д-р Іван Кедрин, активні діячі американсько-українських громадських організацій д-р Степан Ворох, мгр Володимир Баранецький, мгр Іван Хамуляк, Ярослав Пастушенко, Володимир Ворох, Богдан Рибак, Ярослав Бігун, Роман Галібей, Дам'ян Кордуба, Леонід Лиман. Головну Управу УНСоюзу презентували предсідник Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Олександер Благітка, головний редактор „Свободи" Зенон Снилик.

Інформаційні повідомлення і дискусії довкола них були зумовлені назрілою потребою визначення пріоритетів у допомозі, яку надає українська діяспора Америки незалежній Україні, сприяючи прискоренню державотворчих процесів. Однак навіть побіжна аналіза приводить до думки, що досі ця допомога була у більшій мірі щедрою, аніж глибоко осмисленою і безпомильно організованою. Реальність є досить прикра: після десятків і сотень

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ВІДРАЗУ ДВІ ПОЛЬСЬКІ газети офіційно відкрили у Львові свої бюра — одне з центральних видань „Жиче Варшави" та „Газета Львовска", яка є друкованим органом Польського культурного товариства і дотепер видавалася в Польщі.

У КИЇВСЬКИХ СКЛЕПАХ має з'явитися ще один сорт пива, виготовленого із завезеної з Ямайки сировини Воно матиме червоний колір. Американська сторона спільного підприємства пропонує назвати це пиво недвозначно: „Президент".

В ОСТАННІ ТИЖНІ австрійська преса піддає гострій критиці федерального канцлера країни Ф. Враніцького. Проти нього виступають не тільки політичні суперники, але й функціонери Соціял-демократичної партії Австрії, головою якої він є. Враніцького, котрий наполіг на націоналізації багатьох великих підприємств, звинувачують у спаді виробництва в державному секторі промисловости. Канцлерові також дуже шкодить його нечітке становище щодо австрійської зовнішньої політики. Він все ще не може відійти від традиційного невтралітету, а це не сприяє успіхові переговорів, що їх провадять австрійські дипломати, домагаючись вступу Австрії в Європейську спільноту.

В НЕДІЛЮ, 9-ГО СЕРПНЯ, в альжирському місті Ель-Сануні терористи з числа Ісламського фронту спасіння знищили будинок міської управи. Вибух стався через декілька годин після того, як десятком активістам Ісламського фронту було пред'явлено звинувачення в антидержавних і кримінальних злочинах. Продовжуються напади на поліціянтів і працівників органів безпеки в інших містах Альжиру.

КОЛИШНІЙ КОРОЛЬ РУМУНІЇ Мігай звернувся з посланням до румунського народу, в якому відмовився від пропозиції Націонал-ліберальної партії зареєструватися в якості кандидата на пост президента країни. Він заявив, що „не може бути кандидатом від якоїсь одної партії чи коаліції". Мігай погодився повернутися в Румунію тільки при умові „законного відновлення королівського трону".

В МІНСЬКУ ПІДПИСАНО угоду про встановлення дипломатичних стосунків між Білоруссю і Словенією. Документ скріпили своїми підписами міністер закордонних справ Білорусі П. Кравченко і міністер закордонних справ Словенії Дімітрій Рупел, який перебував з офіційною візитою в Мінську.

В ТЕГРАНІ І ЧОТИРЬОХ інших іранських містах було арештовано сотні жінок за порушення ісламських приписів ношення одежі. Згідно з даними опозиційної іранської Організації муджагедінів іранського народу, в місті Рудсер на узбережжі Каспійського моря десятки іранок піддано публічному покаранню — побиттю батогами.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ і прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Рабін відбули цілоденні розмови минулого понеділка у посілості американського Президента у Кеннебанкпорт, Мейн. Американські урядові чинники після закінчення цієї зустрічі заявили, що обидва державні мужі договорилися у найважнішій справі, яка була кісткою непорозуміння між обидвома країнами вже довшу хвилю, тобто гарантії зі сторони ЗСА на 10 біл. дол. Аналітики твердять, що саме запрошення Бушем ізраїльського прем'єр-міністра до своєї посілости вказує на відновлення дружніх відносин між обидвома країнами, а особисті вияснення Ї. Рабіна про його політику щодо поселень совєтських імігрантів на окупованих Ізраїлем землях західнього побережжя ріки Йордан і смуги Гази також виглядає вповні задовольнили Президента.

НАЙБІЛЬША НЮДЖЕРЗЬКА профспілка публічних працівників схвалила у вівторок, 11-го серпня, що проводитиме кожноденні протести перед будинком стейтової леґіслятури в Трентоні проти рішення стейтового Уряду про звільнення 2,300 працівників. Президент місцевого 1033 Відділу профспілки Американських працівників зв'язку Дарлін Гендрікс заявила: „Ми оплакуємо смерть стейтового затруднення як кар'єри для громадян Ню Джерзі". Провідники профспілки заявили, що будуть пікетувати кожного дня під час обідової перерви перед будинком стейтової леґіслятури.

У ЧЕТВЕР І П'ЯТНИЦЮ, 6-го і 7-го серпня, американські та українські експерти з питань ядерної безпеки зустрічалися в Києві, щоб обговорити пропозиції допомоги Україні в справі ядерної безпеки, висунуті державним секретарем ЗСА Джеймсом Бейкером на координаційній конференції у Лісбоні. ЗСА пропонують заснування Регіонального центру для підготови спеціялістів з питань ядерної безпеки на території одної з українських атомних електростанцій, а також забезпечення підвищення рівня безпеки всіх атомних електростанцій в Україні. Сторони домовилися про програму дальших зустрічей експертів, які відбудуться у вересні. ЗСА зробить грошові вклади на підтримку діяльности Центру.

З БАГАТЬОХ РІЗНИЦЬ МІЖ кандидатами на президента обидвох партій найбільш замітною є справа охорони здоров'я. Обидва кандидати твердять, що хочуть обмежити зріст коштів медичного забезпечення та зробити його більш доступним для всіх, але ні один з них не подає методи в який спосіб за це будуть платити. Президент Джордж Буш підкреслює, що проблема охорони здоров'я є тим „Ґренд Кеньйоном", який відмежовує його від губернатора Билла Клінтона і багато демократів з цим погоджується.

УРВИСТЕ ОБНИЖЕННЯ фондів для виробництва зброї та військових обладнань впродовж останнього півтора року на думку багатьох економістів є цією найбільшою причиною, що не дозволяє країні піднестися з економічного занепаду. Така ситуація дуже турбує не тільки економістів, але й пересічних громадян країни, доля яких є тісно пов'язана з тією ділянкою. На думку експертів Уряд мусить в найближчому часі знайти розв'язку цієї проблеми, бо в іншому випадку це може мати дуже поганий вплив на всебічний розвиток країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Присмерк тиранії Сербії

Усі відомі зі всесвітньої історії тирани мали одну спільну рису: підбадьорені безкарністю доконаних злочинів перетягали струну і — програвали. Сербських імперіялістів підбадьорив ніхто інший, а державний секретар Джеймс Бейкер. Як тільки у Хорватії почався рух за відокремлення від Югославії — Бейкер полетів туди й і різко перестерігав хорватів не відокремлюватися, заповівши, що Америка не визнає державности Хорватії. Хорвати не послухали і разом із словінцями проголосили державну незалежність. Сербські генерали негайно повели збройний наступ проти „бунтарів": програли, бо Німеччина посилала Хорватії і Словенії зброю, всі членські країни Европейської економічної спільноти з Німеччиною та Італією у проводі визнали державність цих двох країн і під їхнім тиском зробила те саме й Америка. Тоді серби всю свою лють звернули проти Боснії і Герцеговини, які пішли слідами Хорватії і Словенії, також проголосивши свою державність.

Уже четвертий місяць триває перетворювання Боснії в одне велике румовище. Серби окупували три четвертини Боснії й облягають її столицю Сараєво, бомбардуючи це відкрите місто з далекосяжних гармат. Це ганьба культурного світу, що він байдуже придивляється цьому макабричному видовищу. Організація Об'єднаних Націй врешті зорганізувала міжнародне військо, з участю також українського військового з'єднання, яке очистило від сербів летовище під Сараєвом, щоб можна довозити туди ліки і харчі для хоробрих оборонців Сараєва. У цій операції кілька українських вояків були ранені, один помер від ран. Але серби продовжували облогу Сараєва і перетягнули струну, зорганізувавши концентраційні табори не тільки для військових полонених, але й масово виарештуваних цивільних осіб. Один англійський журналіст свідомо передістався туди, втік і по всьому світі рознеслися вістки про знущання сербів: вони, православні, особливо знущалися над католиками хорватами та над мусулманами з Боснії.

Справа стала голосною і на терені Америки. Кандидат Демократичної партії у цьогорічних президентських виборах Билл Клінтон заявився за висилання американського летунства проти Сербії. Секретар оборони Ричард Чейні — напевне з доручення від президента Буша — назвав Клінтона „безвідповідальним". Але загальні настрої в Америці були проти байдужости уряду. Буш публічно гостро натаврував поведінку Сербії, що його не можна довше толерувати. Кілька днів тому Клінтон нахвалявся, що те, що він місяць тому пропонував — тепер стало політикою Буша. Трохи так, але трохи — „ні". Америка не може нічого діяти на території Европи без порозуміння і згоди її европейських союзників. Англія і Франція рішуче заявилися проти висилання американської збройної сили на Балкан проти Сербії. Буш звернувся до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй і на цьому терені вистилізовано резолюцію, яка допускає можливість збройної охорони для транспортів харитативної допомоги Боснії.

Проблема ще не розв'язана, трагедія Боснії, та аґресивний імперіялізм Сербії ще не перевелися. Але міжнародний апарат таки зрушився з місця і на харитативній допомозі не скінчиться. Сербія уже зробила крок назад, бо погодилася передати табір інтернованих під нагляд Міжнародного Червоного Хреста. Досить численна громада ворожих Сербії балканських народів повела демонстрації за активну ролю Америки в обороні переслухуваних сербами. У римо-католицькій святині хорватів у Ню Йорку відправлено Богослужбу на інтенцію трагедії свободолюбних балканських народів і всі телевізійні станції показували це з відповідними коментарями. Збройна сила Сербії — ще велика й ніби непереможна. Але аґресивний імперіялізм Сербії опинився на похилій площі, бо ввесь світ є проти неї. Це покищо моральна міжнародна ізоляція, за якою піде політична зі загрозою ізоляції економічної. „До часу дзбанок носить" — каже українська народна приказка. Вухо того дзбанка відірветься, бо Сербія перетягла струну у своєму рішенні силою примусити Хорватію, Словенію та згодом Боснію і Герцеґовину до повороту до югославської федерації. Президент Сербії Слободан Мілосевіч впишеться до історії кривавими буквами.

Первісна орієнтація ЗСА на „центри", московський і белградський — збанкрутувала. Право народів на державне самовизначення мусило виграти і виграє, дармащо так рясно скроплене кров'ю свободолюбних людей.

Олександер Серафин

ВТРАТА ДОВІР'Я ІЗ-ЗА БРАКУ ГОСПОДАРЯ

II

Найбільше нарікань на обласних і міських депутатів, зокрема демократів, можна почути часто і голосно від жителів Галичини, незалежно від освіти чи віку. Це вибрані люди втратили довір'я своїх виборців з двох причин: браку дії і посвяти до праці та нахилу до хабарництва. Чи це вірно чи ні вимагає окремої студії.

Основа нарікань полягає в тому, що, прийшовши до влади, ці нові люди використовують її для приватних чи особистих цілей. Поперше, роз'їжджають по ЗСА і Канаді і „збирають доляри". Тим самим їх не має в праці і нічого не робиться протягом їхньої відсутности. Відвідавши будинок Львівської обласної Ради, з одним із депутатів, дійсно помітив багато замкнених бюрових дверей і мінімальний адміністративний рух.

Повернувшись в Україну, вони займаються приватними справами, використовують час і придбані гроші на покращання родинного життя, а також, наприклад, на будову своїх домів. Деякі з цих будівель — величезні, за місцевим стандартом, що це більше і постійно лютить громадян. Також в процесі цього всього займаються хабарництвом і, на думку деяких, вони нічим не різняться від апаратчиків минулої адміністрації.

Для підсилення вищесказаного, подаю цитату зі статті Богдана Петровського, депутата Тернопільської міської Ради, яка появилася 1-го липня 1992 року в „Тернопільських вістях": „Ще свіжі в пам'яті ті дні, коли поневолена Україна ставала на шлях до волі, коли Народний Рух висував своїх перших кандидатів у депутати всіх рівнів, коли поодинокі з них, які, агітуючи за себе напередодні виборів та на перших сесіях обласної Ради, надто часто вигукували: 'Комуняки! Добрались, як свині, до корита, та обкрадаєте народ! Геть рила від корита!' Сьогодні ж, коли вже вляглась перша ейфорія, дехто з тих, найголосніших, сам при кориті. І сам 'Лизнув' того 'корита'. Лизнув безмірно нахабно, бо елементарного поняття про честь і гідність ніколи не мав і не міг мати (батьки не прищепили, а Бог не наділив). Тому сьогодні, коли Україну треба підіймати з руїн, люди не можуть не відчувати особливої відрази до новоявлених коритників. І рано чи пізно люди згадують, що на попередньому місці роботи дехто з 'нововявлених' був просто спеціялістом низької кваліфікації (як наслідок — авторитет завойовував горлом), чи як під час навчання в інститутах та професійно-технічних училищах, дехто з них був ласий до студенток і учениць, як влаштовував 'своїх' клієнтів за певну, звичайно „мзду" у вузи, як частенько пригощався оковитою. Згадують, бо ці 'борці' за Україну нині повністю збанкрутували".

Хабарі не притаманні лише депутатам. Ціла попередня система ними жила. Бо чи можна жити з самої низької платні? На жаль, ця „система" далі існує — і тому мало змінилося. Толерованою стала крадіж. Крадуть, що можуть — одні, щоб вижити, а інші для розбагатіння. Наприклад, наш автобус по дорозі купував бензину. Перший раз, платив за 100 л, але дістав лише 80 л, а другий раз, платив за 80 л, але отримав лише 70 л.

В 1980 роках у Тернополі пишався популярністю ресторан „Хутір". Він своєю красою і оригінальністю притягав гостей навіть зі Львова. Архітектурно-художнє оформлення будов і кімнат ресторану було виконано в старовинному українському стилі. Ресторан вміщав 200 осіб. Територія навколо ресторану була добре впорядкована і мала присадибну ділянку. В ресторані грала оркестра народних інструментів. Офіціянтки носили народний український одяг і пропонували страви української кухні. Цей ширший опис ресторану поданий тому, щоб краще зрозуміти обставини. Тепер в ресторані з описаного лишилося дуже мало. Залишене виглядає брудне і занедбане. Під час нашої візити в ресторані було не більше десятка осіб, деякі з них п'яні. На запит, що сталося, була спокійна відповідь: „Немає господаря". Можна по-різному розуміти цю відповідь. Деякий порядок міг існувати в безвласницькій державі тільки при допомозі міліції. Сьогодні, в демократичній державі, безвласність не може довго існувати без строгого нагляду, бо розкрадуть. Свідком цього лишився ресторан „Хутір". Приватна власність надає ініціятиву. Суперництво змушує задуматися.

Вражає відсутність логічної адміністративної системи — неефективність існує, як колись. Найбільш могло розчарувати це, що теперішні урядовці — це ці ж урядовці, що колись і поводяться тепер, як поводилися в минулому: розмовляють російською мовою і деякі з них ще носять совєтські відзнаки і розповідають туристам, наприклад, у Вінниці, про партизанів і героїв Відчизняної війни вже українською мовою. Інший приклад: професори політехнічного інституту розмовляють з нами українською мовою, а між собою російською.

Усе це новість, несподіванка, але багато говорить про брак ініціятиви і віри в майбутність незалежної України. Це дуже боляче!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НЕБЕЛИЦІ Д. СІМЕСА ЧАС ПРИПИНИТИ

У найповажнішому американському журналі, присвяченому питанням міжнародної політики, „Форейн Аффейрс" в числі за літо 1992 року, появились дві статті, які стосуються України. Перша — це дуже добре опрацьована стаття Андрія Каратницького п. з. „Український фактор". В ній автор підкреслює вагу України у міжнародній політиці, давши дуже промовистий перегляд дотеперішніх перипетій і досягнень у змагу за українську державність. Погратулювати і подякувати за неї А. Каратницькому, бо пропхатись до „Форейн Аффейрс" не так легко. Але про це тільки мимоходом.

Нам йдеться про статтю в тому ж числі Дімітрія К. Сімеса, п. з. „Америка і післясовєтські республіки". Розглядаючи перипетії розпаду СССР Д. Сімес урешті додумався до того, що треба засудити російський імперіялізм, і в тому контексті визнає вже і конечність існування незалежної України. Його русофільське серце кривавиться тільки, що ця Україна посягла і включила у свої кордони „істинно русскіє землі", що Україна — просто загарбник! Ось його слова: „В додатку до того, що Україна є батьківщиною 11-ти мільйонів росіян, Україна за правління комуністів дістала ще територію над Чорним морем, яка була від віків частиною Росії, і перед революцією ніколи не була ідентифікована ні адміністративно, ні культурно, як частина України. Кримський півострів став особливо спірним питанням. Його населення у 2/3 російське; його здобула Росія від Оттоманської імперії у XVIII сторіччі і він служив базою Чорноморської фльоти та був популярним ресортом". В дальшому ході своїх мудрувань, Сімес твердить, що капосний Кравчук ломить попередні договори Єльцином, вимагаючи для України цілу Чорноморську фльоту, замість вдоволитись подилом її.

Вищенаведене про Крим блідне з тим, що він пише далі: „Вкінці не треба теж забувати про Київ, столицю України: це колиска російської нації. Там тому тисяча літ росіяни прийняли Христову віру. Крім того кожний, ознайомлений із російською культурою і лі-

(Закінчення на стор. 3)

ШАНУЙМО ВСІХ ОДНАКОВО!

У щоденнику „Свобода" з п'ятниці 24-го липня 1992 року був поміщений репортаж під заголовком „Українські моряки представили свою державу", все гарно подане, а в цитаті: „А щоб зустріч була довершеною, кадетам подарували це 20 блакитно-жовтих прапорів, отримавши які вони негайно підхопили й почали виписувати в повітрі морську азбуку..."

Прапори були подаровані 1-им Відділом Союзу Українок Америки в Ню Йорку, а вручила їх голова Відділу.

Часто буває, що громада обоятно ставиться до праці жіночих організацій. 1-ий Відділ СУА вже існує 71 років в Ню Йорку, за ним 3/4 століття муравлиної праці, а там тільки написано „подаровано", але не сказано ким. В репортажі подані прізвища і організації, які брали участь у переведенні цієї важливої та приємної зустрічі, тож було самозрозумілим подати, хто подарував прапори.

Мгр Лідія Магун
Ню Йорк, Н. Й.

ЩЕ ПРО КНИЖКУ „ГАРФА ЛЕЇЛІ"

Розголос про книжку „Гарфа Леїлі", а тим самим і про моє ім'я, як фундатора видання, належить у великій мірі Лесі Храпливій-Щур.

Бувши на вчительській конвенції у Філядельфії, я познайомилася з Лесею Храпливою-Щур і в розмові з нею довідалась про її турботу знайти когось, хто перевидав би одну з дитячих книжок, які вона написала мені. Тому, що „Гарфа Леїлі" має релігійну тематику, а знаю, що тепер в Україні є голод на релігійну літературу, я вибрала до перевидання саме цю книжку. В Україну вислано 5,000 примірників. Крім подяк прийшли прохання дозволити передрукувати це видання в Україні, бо воно дуже потрібне там сьогодні. Я забрала з друкарні плити цієї книжки й передала в Київ, де друкарня „Вознесіння" друкує 50,000 примірників. Це заслуга Лесі Храпливої-Щур.

На закінчення висловлюю сердечну подяку Лесі Храпливій-Щур, яка від довшого часу займається видаванням цінних книжок і шукає спонсорів на їх перевидання. Ініціяторка цієї акції заслуговує на велике признання.

Марія Крижанівська
Рочестер, Н. Й.

Ольга Ісаєвич,
Львів

ВКЛАД У МАЙБУТНЄ

II

Завдяки нашому фондові численні установи дістають книжки, спеціяльно їм призначені. Серед них Коломийська і Бережанська гімназії, середня школа в селі Криве Озеро, Миколаївська область, „Українська молодь Христові", Союз Українок, Товариство української мови ім. Т. Шевченка (Київ), „Зелений світ" і організація „Мама-86" (Київ), видавництво „Червона калина" у Львові, Інститути суспільних наук, археографії і літератури Академії наук України. Пласт — всього понад 60 близьких і дальших адресатів. Українські книжки, що приходять безпосередньо до фонду, ми намагаємося якнайширше розповсюджувати в Україні, щоб наші люди могли пізнавати історію, культуру, героїв свого народу.

Книжки, що їх прислав „Пролог", на побажання видавництва, ми дали до книгарні і здобуті кошти передали на доброчинні цілі на сім адрес. Серед них діти Чорнобиля, Союз Українок міста Запоріжжя, згромадження Сестер-Служебниць, приватна школа Марії Чумарної та інші.

Щоденно йдуть до нас люди, шукають, просять книжки за фахом. Нерідко доводиться відмовляти приватним особам, адже бажаючих дуже багато, а кількість книжок обмежена і розповсюдити їх треба якомога ширше по Україні. Фонд „Сейбр-Світло" тільки базується у Львові, а завданням має поширювати книжки по всій Україні, особливо на східні її регіони, де брак інформації відчутний ще сильніше. Така вимога наших американських спонсорів, так вважає і наша Рада директорів. Перевага віддається бібліотекам, науковим установам, школам і фахівцям, тим кому книжка принесе найбільшу користь. Книжки, яких прийшла більша кількість, ми видаємо також студентам. Найбільш дефіцитні медичні і книжки з бізнесу, економіки, комп'ютерної техніки, такі, наприклад, як „Клінічна хірургія", за рішенням Ради директорів видають тільки за клопотанням і рекомендацією відповідних установ, щоб уникнути випадковости в розподілі.

У Львові фонд забезпечує книжками бібліотеку університету, бібліотеки багатьох учбових і дослідних інститутів, бібліотеку АН України ім. Стефаника і обласну бібліотеку. В Києві наші книжки отримали Центральна наукова бібліотека Академії Наук України ім. Вернадського, Республіканська медична бібліотека, Державна бібліотека України, Києво-Могилянська Академія, Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, бібліотеки багатьох інститутів та наукових установ. Наукові та обласні бібліотеки Харкова, Дніпропетровська, Донецька, Запоріжжя, Вінниці, Житомира, Херсона, Тернополя, Івано-Франківська, Луцька і багато, багато інших підтримують зв'язок з нами, адже фонд є практично єдиним джерелом комплектування іноземною літературою. Такий шлях розповсюдження дає можливість ширшому колові допитливих і зацікавлених скористати з книг, отриманих від фонду „Сейбр-Світло". Кожний студент чи бажаючий хотіли б мати книжки на власність, але фонд не в стані їх забезпечити.

Шкільні підручники англійської мови гарно ілюстровані, в чудовому поліграфічному виконанні, з додатком численних методичних матеріялів, викликають особливе захоплення в учнів і вчителів. Фонд отримав дві партії таких книжок по 10,000 кожна. На ці книжки школи з багатьох куточків України записувалися на чергу заздалегідь і періодично нагадували про себе, щоб про них не забули. Новостворена українська гімназія в Каневі першою дістала з другої партії цілий комплект підручників для всіх кляс. Гімназія в Коломиї також дочекалася своєї черги. Інші комплекти отримають школи Києва, Дніпропетровська, Донецька, Луцька. Цим разом 32 школи будуть мати щастя, інші продовжуватимуть стояти в черзі.

Закінчення буде.

Ольга Кузьмович

„IT'S A LONG WAY TO TIPPERARY"...

II

Приємно ходити вулицями, що тепер вже прибрали знайомі назви, передусім людей, яких ми ще знали з наших молодечих років. Для мого молодого товариша подорожі — це мертві прізвища, для мене при кожному написі з'являється обличчя і якийсь спомин. Але дивує, що не находжу між ними вулиці С. Федака — хоча цей адвокат був відомий не лише із оборони політичних в'язнів, але також із головства опіки над політичними в'язнями, не кажучи вже як голова товариства „Дністер", меценат мистецтва і близький приятель незабутнього Митрополита Андрея Шептицького. Цікаве, що немає його також на списку відомих осіб із політичного і громадського життя Львова у новому путівнику по Личаківському цвинтарі і хоча там похований — могили не можна найти. Чи і тут треба було чиєсь „протекції"?

* * *

На Ринку, біля ратуші у Львові сидять молоді страйкарі. Їм обіцяли квартири за працю на будові і не дали. Отже, вони голодують, живуть у шатрах і чекають. Кажуть мені, що вже так тиждень.

У Каневі — українській Мецці, завважуємо малу групу молодих людей, що чистять довкілля пам'ятника. Усміхнені, відразу готові до розмови. Вони також зі Львова, студенти Лісотехнічного інституту приїхали з учителем на добровільну працю.

Ось і контрасти сьогоднішньої України.

* * *

Про далекойдучі наслідки Чорнобиля голосно ніхто вже тепер не говорить. Люди їдять все, що дістануть, радіють свіжими овочами та задоволені, що так гарно зародили. В Києві наші молоді знайомі із ЗСА запрошують нас до ресторану на „знамениті" свіжі гриби. Але одна із них як завважую, має припнятий до спіднички малий апарат до міряння радіяції, хоча в розмові запевняє, що хоче перебути тут принаймні два повні роки, але міряє радіяцію на бажання батька.

Обсервуючи усюди повні людей вулиці переводжу тиху статистику. Рахую жінок, що вагітні, і нараховую за два тижні... вісім.

* * *

У Києві на кожному кроці використовують наївність туристів. Таксівка, що везе мене до американської амбасади вимагає за це 10 долярів, але після мого обурення погоджується на два. Від знайомої в готелі вимагають 180 дол. за розмову телефонічну до Ню Йорку, щоб вкінці після голосної авантюри знизити ціну на три доляри. Коли купую значки на карточки з привітами до ЗСА, ціна одного дня на другий підноситься вдвоє.

* * *

Демократія для звичайної людини в Україні має різні прояви. Обмани і крадежі помітно ростуть кожного дня. Але завважуємо також жваве зацікавлення сексом і порнографією. На кожному розі стоять столи із дуже свобідними чужинецькими журналами і книжками. Часом ця свобода є і у чужинецьких телевізійних програмах та фільмах. Взагалі телевізія тепер займає велику частину часу населення, а перед ведуть старі американські фільми, де багато стріляння і насильства, або улюблена наївна програма з Мехіко „Коли багаті плачуть". Її сила така велика, що коли під готелем „Дністер" у Львові чекають **десятки членів родини на автобус з гостями із ЗСА з хвилиною початку програми з Мехіко, всі забувають про гостей і переносяться біля телевізійного апарату у залі** готелю. Розуміється програма іде з підставленим російським діялогом.

* * *

Цю російську мову тепер більше можна завважити в Києві, як перед двома роками, коли всі старалися говорити по-українськи. Тепер чомусь уже не так стараються і коли я прошу про телефонічне получення через централю у Києві дістаю шорстку заввагу „Гаваріте по русскі" і повішення слухавки, а в книгарні на запитання чи є „Літературна Україна" відповідають питанням „А что то такоє?"

* * *

На всіх площах, дарма чи це у Києві чи Львові, постійно збираються гурми людей. Стоять, дискутують, гаряче переконують один одного у правість своїх поглядів, критикують кого попало, бо це таки найлегше. У Львові найбільше їх біля Оперного Театру в поближжі місця, призначеного на пам'ятник Т. Шевченка. Часто група людей просто лише співає. Це звичайно повстанські або релігійні пісні, які ще так недавно були заборонені. Може ті, хто їх ще пам'ятає хоче навчити молодших?

У Києві місцем таких „ад гок" громадських зборів є Хрещатик. Тут найдете і прихильників комунізму, і релігійних фанатиків — ось молодий прихильник релігії Крішна „проповідує" перед цими, хто хоче його слухати, а зараз оподалік стоїть старший віком чоловік з таблицею, на якій написана пересторога, щоб не вірити всім приклонникам Крішни, бо вони „шарлатани".

* * *

Заступником уповаженого Президента на Львівську область С. Давимуки є Ю. Зима. Під його керівництвом всі справи освіти, науки, культури і релігії, хоча по званні інженер. Дивуюся, як може це робити, а він сміється, що малює як інженер структуру. Але запевняє, що буде

(Закінчення на стор. 3)

Небелиці...

(Закінчення зі стор. 2)

тературою, знає яку інтеґральну ролю грала Україна в розвитку Росії. Найбільший, мабуть, письменник України, Микола Гоголь, писав із великим захопленням про свій край, але писав російською мовою...". У дальше написаному С. Сімес дорікає Росії-СССР за те, що ця червона Росія так скривдила відживаючу білу Росію, влучивши в кордони УССР „істінно русскіє землі" як Донеччина, Крим і Чорномоpя. Ось його слова: „Росія залишилась із кордонами, які встановив комуністичний режим, а які не віддзеркалюють ні історичної спадщини, ні існуючої демографічної дійсности". Словом Україна — колонізатор!

Д. Сімес є старим співробітником відомого Карнеґі інституту міжнародного миру і є у політичному світі, а американської політики зокрема, своєрідним „ґуру" в питаннях совєтської політики. (Ми пам'ятаємо його численні неприхильні для нас виступи на телевізії і в пресі). Та такі виступи не в'їдаються засильно у пам'ять світової опінії і їх можна до деякої міри іґнорувати. Але такі небелиці, які він написав останньо на сторінках згаданого журналу, що є настільною книгою у кожному міністерстві закордонних справ, не можна залишити без здемаскування, як видиму історичну брехню. Українська історична наука на поселеннях мусить цей останній виклик Сімеса прийняти і відбити сильним мечем. Я пропонував би, щоб заки це зробить якийсь наш історик із власної ініціятиви, УАКРада звернулась до когось (або й групи) наших відомих істориків на факультетах передових університетів, щоб дали поважну відсіч проявам ненависти до українства того „експерта" питань СССР під плащиком науковости. Наступне число того журналу — за осінь 1992 року — в підготові. Коли б не зволікати з такою відповіддю, вона могла б появитись ще цього року. А добра і скора відповідь таки конечна.

Микола Бараболяк
Риверсайд, Ілл.

УКРАЇНСЬКІ МЕДАЛІСТИ НА XXV ОЛІМПІЯДІ У БАРСЕЛЬОНІ

На сторінках нашої газети ми вже попередньо давали список тих українських змагунів і змагунок, які брали участь в Олімпійських іграх у складі об'єднаної дружини з колишніх республік СССР. Сьогодні подаємо хто з українців здобув медалі та в яких родах спорту, поки що нам невідомо, які змагуни і змагунки здобули в дружинових спортах.

1.	Зауличний Ростислав	срібна	бокс	Львів
2.	Слівінський Михайло	срібна	веслування на байдарках	Львів
3.	Голубицький Сергій	срібна	фехтування	Київ
4.	Місютін Григорій	срібна	гімнастика — вправи на долівці	Луганське
5.	Місютін Григорій *	бронзова	гімнастика — вправи на горизонтальному брусі	Луганське
6.	Коробчинський Ігор *	бронзова	гімнастика — вправи на паралельних поперечках	Луганське
7.	Містютін Григорій	срібна	гімнастика — вольтижування	Луганське
8.	Містютін Григорій	срібна	гімнастика — всі види вправ	Луганське
9.	Лисенко Тетяна *	золота	гімнастика — балянсування на горизонтальному брусі	Херсон
10.	Гуцу Тетяна *	бронзова	гімнастика — вправи на долівці	Одеса
11.	Гуцу Тетяна	срібна	гімнастика — вправи на непаралельних поперечках	Одеса
12.	Лисенко Тетяна	бронзова	гімнастика — вольтижування	Херсон
13.	Гуцу Тетяна	золота	гімнастика — всі види вправ	Одеса
14.	Тимошенко Олександра	золота	гімнстика — художні вправи	Київ
15.	Скалдіна Оксана	бронзова	гімнастика — художні вправи	Київ
16.	Доровських Тетяна	срібна	легка атлетика — біг на 3000 м	Запоріжжя
17.	Кравець Інесса	срібна	стрибок в довжину	Київ
18.	Кучеренко Олег	золота	греко-римська боротьба	Луганське
19.	Гаймазов Тимур	срібна	піднімання тягарів (220 ф)	Хмельницький

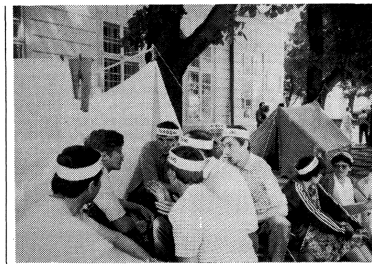
* Ці змагуни отримали ще додаткові золоті медалі, як учасники дружин, які здобули перші місця.
У загальному 13 українських змагунів здобули 23 медалі з того 4 +4 золоті, 10 срібних і 5 бронзових.

„It's a long way..."

(Закінчення зі стор. 2)

Черга за хлібом у Львові.

У Львові молоді страйкують...

...А в Києві добровільно працюють.
(Світлила ред. О. Кузьмович)

коротко, бо на провідних місцях мають бути молодші. З короткого досвіду стверджує, що свобода вимагає значно більше відповідальности, як життя у системі, область стоїть перед величезними труднощами у всіх галузях, а як каже „ніхто не допоможе нам, як ми самі собі не допоможемо".. Чи цю здорову думку поділяє тепер багато наших земляків — важко ствердити. Хотілося б, щоб їх було якнайбільше.

* * *

Мої німецькі товариші дороги прощають мене у Франкфурті надійним: „Може до побачення знову на шляху Київ-Франкфурт?"

Коли несу тут „вдома" речі із дороги до чистки, її власник, молодий кореанець, питається як було в Україні. Відповідаю йому, що шлях будови держави не легкий, а він каже: „А я б радо поїхав туди. Це молода держава і перед нею майбутнє, а тут вже немає нових можливостей, немає нагоди щось будувати".

То може таки цей шлях до Тіпперері не є аж такий довгий?

Коли буде український Хрещатик?

Звернення до Рогатинців у діяспорі

Четвертий з'їзд рогатинців, що відбувся в днях 8—9-го червня 1991 року у Ґлен Спей, Н. Й., вислухавши звідомлення з дотеперішньої діяльности Центрального Комітету „Рогатинщина" та обміркувавши духовий та матеріяльний потенціял рогатинської діяспори, підтвердив рекомендацію Управи комітету відносно видання другого тому збірника „Рогатинська Земля" і також допомогти морально і матеріяльно зберегти пам'ятки нашого минулого в місті та повіті.

Вслід за тим Центральний Комітет „Рогатинщина" пригадує своїм землякам, що реґіональні збірники, які появляються від 60-их років, мають тепер в Україні великий попит. Вони є виявом пам'яти й туги виходців із рідного краю після Другої світової війни.

Видають їх реґіональні комітети, яких завданням є зібрати документарні та мемуарні матеріяли про рідний край. Все те зберегти, що окупант на рідних землях зруйнував, стараючися докорінно знищити сліди нашої культури. Реґіональні збірники відкривають перед читачами загальні та місцеві сторінки нашої історії, описи розвитку нашого культурного та релігійного життя міст і сіл під різними аспектами і в різних періодах нашого буття, які є важливими причинками до нашої історії і тим самим зберігають правдиві матеріяли і документи для сучасних й майбутніх дослідників нашої історії.

Видаються реґіональні збірники під фірмою Наукового Товариства ім. Шевченка в серії „Український архів", що підносить їх вартість з огляду на престиж товариства, яке респектують наукові установи цілого світу.

Маючи ще в пам'яті ці гарні та й важкі, виповнені працею, часи на рідній землі та видавши перший том нашого збірника „Рогатинська Земля", звертаємося до вас, дорогі земляки, з проханням допомогти нам морально та матеріяльно виконати мандат 4-го з'їзду рогатинців, видати другий том нашого збірника.

На нас тяжить обов'язок, щоб усе те, що ми творили й чого були свідками або наші попередники творили, зібрати та зберегти для майбутніх поколінь у відродженій батьківщині та різних поселеннях у світі. Виконати це можна й не так дуже складно, тільки треба в це вірити. Ви напевно знаєте, якою популярністю втішається на рідній Рогатинщині збірник „Рогатинська Земля". Старші люди передають його з рук до рук, а також й молодь цікавиться ним, бо бачить якою брехнею годували її донедавна окупанти.

Дякуючи вам, дорогі рогатинці, за дотеперішню моральну та матеріяльну підтримку у виданні першого тому, Рогатинська Земля", звертаємося тепер до вас із палким закликом до дальшої та негайної фінансової допомоги для завершення нашого великого обов'язку.

Рогатинці, мусимо ще раз спромогтися та довершити почате діло, видати другий том. До цього зобов'язує нас колишня спільна праця на рідних землях і до цього кличе нас, у важкій годині, відроджена Україна!

Жертводавці, які зложать 500 дол., або більше на видання другого тому, будуть відзначенні біографічною згадкою враз із особистим фото у тексті збірника.

За Центральний Комітет
„Рогатинщина"

Д-р Олег Кудрик, голова

Просимо ввічливо, виписуйте чеки та шліть на адреси: в Америці: Central Commitee „Rohatynshchyna", c/o Jaroslav Pastushenko, 440 E. 6th Street, Apt. 4c, New York, N. Y. 10009; у Канаді: Mr. Iuan Padyk, Secr. and Treas., 15 Stockbridge Ave., Toronto, Ont. M8Z 4M6; в Англії: Mr. J Melnyk, Pres., 1 Freeman, Ave., Ashton-under-Lyne, Lancashire, OL6 6PX, Great Britain.

Танцюристи ансамблю „Євшан" завойовують міжнародне визнання

Український ансамбль фолкльорного балету „Євшан" з Саскатуну від 3-го по 21-го липня 1992 року відбув турне по Україні. Продовж цих 18-ох днів „Євшан" проїхав майже 2,000 кілометрів, дав дев'ять концертів у величних оперних театрах та концертних залях у семи центрах п'яти різних областей. Переповнені залі вітали ансамбль бурхливими оплесками та оваціями, закидали танцюристів квітами та похвалами при кожній зустрічі.

У Київ, 3-го липня „Євшан" (у складі 41 танцюристів технічного персоналу та костюмерів) приїздить на міжнародне летовище Бориспіль, його вітають національний народний хор ім. Верьовки та представники міністерства культури України. 5-го липня генеральний консул Канади Н. Ґайовський та посадник Саскатуну Г. Дейдей відкривають гастролі „Євшану" у славетному Київському оперному театрі. Представник прем'єра Саскачевану, К. Роджерс також присутній на прем'єрі і супроводжує „Євшан" протягом усіх виступів. Засоби масової інформації високо оцінюють виступи „Євшана" у Києві. У Чернівцях, 8-го липня, посадник міста-побратима Саскатуну В. Павлюк вітає ансамбль з виступом у Чернівецькій філгармонії. Чернівецька телевізія знімає весь концерт для повторних передач.

Хотинська фортеця 9-го липня створює історичне тло для четвертого виступу ансамблю. 11-го та 12-го липня оркестра івано-франківської філгармонії та гуцульський танцювальний ансамбль гостять „Євшан". Багатолюдні великі концертні залі вітають „Євшан" під час двох виступів. Оркестра тернопільської філгармонії і танцювальний ансамбль „Надзбручанка" приймають „Євшан" у себе на сцен 15-го липня.

У Львові, 18-го та 19-го липня, прекрасний і величний оперний театр гримить від вигуків „браво" продовж усіх виступів. Ємоційно виконане хором багаточисленних глядачів „Многая літа" завершує 30-хвилинну овацію і стає відповідним завершенням успішного концертового турне.

Під час перебування у Києві „Євшан" отримав запрошення вступити у Міжнародну Асоціяцію Українських Колективів. В інших центрах ансамбль отримав пропозицію про співпрацю у різних ділянках. Представники міських та обласних відділів культури вітали „Євшан" у кожному місті і високо оцінювали ансамбль за культурну та етнографічну цільність виступів, за „свіжу" та творчу художню інтерпретацію українського танцю. Міністерство культури України та театр „Дружба" влаштували прощальне прийняття 21-го липня у Києві. У своєму виступі міністер культури України Лариса Хоролець сказала: „Ви зачарували та захопили наших глядачів і показали нам абсолютно унікальне в українському танці. Я висловлюю „Євшанові" свою найщирішу, сердечну повагу. Як і зілля євшан, назву якого ви носите, продовжуйте цвісти і рости в Канаді, в Україні і у всьому світі. Запрошуємо вас повернутися до нас".

Н. Н.

У ЧОТИРНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА
бл. п. д-ра
Мирослава Орловського
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
дня 29-го серпня 1992 р.
в церкві св. Івана Хрестителя у Гантері, Н. Й.
ТАМАРА ОРЛОВСЬКА з дітьми і внуками

У ДВАДЦЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого улюбленого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДА
сл. п.
ІВАНА КНИША
буде відслужена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в суботу, 15-го серпня 1992 р. о год. 8:30 ранку
в українській католицькій церкві св. Юра
в Ню Йорку
Дружина — МИХАЙЛИНА з родиною

Комітет Української Кімнати при Пітсбурзькому Університеті
ділиться сумною вісткою,
що в понеділок, 10-го серпня 1992 р. відійшов у вічність

сл. п. д-р
ЮРІЙ КИШАКЕВИЧ
нар. в Перемишлі.

З його відходом українська діяспора в Пітсбурґу втратила одного зі своїх видатних та відданих громадських діячів, голову пітсбурзької збірки фонду на Гарвардський Університет і голову побутови Української Національної Кімнати при Пітсбурзькому університеті.

В глибокому смутку остали:
дружина — ТЕТЯНА
син — РОМАН
дочка — ХРИСТИНА КИШАКЕВИЧ-КАЧАЛУБА з мужем МИХАЙЛОМ і внуками — РОМАНОМ, МАРІЙКОЮ і ОКСАНОЮ
сестра — ІВАННА з мужем СЛАВКОМ ІЛЬНИЦЬКИМ в Арґентині
брат — БОГДАН з жінкою в Арґентині
та численна родина в діяспорі й Україні

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 14-го серпня 1992 р. в Ґмітер Савт Сайт, Пітсбурґ, Па.

ПОХОРОН в суботу, 15-го серпня в церкві св. Івана Хрестителя, а опісля на парафіяльний цвинтар.

УРЯД ЕСТОНІЇ ВИРІШИВ, починаючи від 15-го серпня цього року, зменшити термін дійсної служби в національній армії до 12 місяців.

Допомагати...

(Закінчення зі стор. 1)

більших і менших збірок з'являються нові потреби, які за важливістю належалося поставити на перші місця. Зокрема це стосується налагодження ефективної діяльности української місії в ООН і особливо праці української амбасади у Вашінґтоні. Добре відомо, яку важливу ролю покликана виконати молода українська дипломатія. Тим часом амбасада України в американській столиці не має не тільки порядної бібліотеки з доконечними довідниками, каталогами, енциклопедіями, словниками з усіх ділянок американського суспільного життя, але не має навіть приміщення. А це вже не десятки і навіть не сотні, а мільйони долярів. Українська громада не остудить своїх сердець щодо України, не втратить доброї волі. Однак, стремлячи душею до землі батьків і дідів, не можна занедбати українського життя в Америці, діяльности того ж таки УНІГУ, НТШ чи інших наукових і громадських установ, на організацію і утвердження яких пішло багато років і багато сил.

На конференції осібно заторкувалося питання заснування українського „лабі" у Вашінґтоні, висловлювалися конкретні думки щодо методів, що можуть зробити його акції ефектив ними.

Як свідчать висліди конференції, допомога продовжуватиметься, лише стане більш адресною, точною, узгодженою зі всебічно обгрунтованими пріоритетами. Треба чесно визнати, що діяспора, при всьому своєму бажанні не може зробити для України більше, ніж українська держава, український уряд. Критика уряду не входила, звісно, в коло обговорюваних тем, однак серед питань які „висіли в повітрі" було й це: український уряд має виявити більшу наполегливість і в якийсь спосіб змусити таки Росію поділитися колишнім загальносовєтським закордонним майном. Це занадто великі вартості, щоб їх можна було подарувати — росіянам на посилення, а собі — на послаблення.

На закінчення конференції члени Комітету Гарвардського Проєкту Тисячоліття передали в дарунок українським дипломатам нові видання, що істотно доповнюють ряд загальнонаціональних і світових досліджень, присвячених історії України.

НА ДОДАТОК ДО НАДРУКОВАНОГО

До надрукованого в „Свободі" з 1-го серпня допису „В пам'ять д-ра Б. Цимбалістого" слід додати важливу інформацію, котру було пропущено.

Під час поминального обіду, влаштованого 28-го червня ц.р. 62-им Відділом СУА з нагоди річниці смерти св. п. д-ра Богдана Цимбалістого, експонувалася приваблива мистецька виставка — вишивані серветки, подушки, ляльки в українських народних строях, кераміка. Виставку організувала мистецька референтка Відділу Галина Кандюк.

Залю прикрашали також картини талановитої мисткині Арки Оленської-Петришин. Одну з них вона подарувала на користь Українського Музею і її відразу було розіграно в льотерії.

З нагоди річниці смерти св. п. д-ра Б. Цимбалістого 62-ий Відділ СУА в Ґлен Спей пожертвував на Український Музей 1,000 дол. Були пожертви від громад і окремих осіб, загальна сума становить 2,500 дол. Всім жертводавцям — сердечна дяка. — Ольга Линник.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР, 20-го СЕРПНЯ 1992 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд. о год. 7-ій веч. в Українській Централі при 240 Hope Ave. Є важні справи, просимо взяти численну участь. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рекр. секр.

• ПРАЦЯ •

UKRAINIAN SPEAKING WOMAN

interested in summer full or part time housework — child care — Yonkers vicinity — (914) 965-7126

● РОЗШУКИ ●

Стрийка ДМИТРА ЕРСТЕНЮКА і **його синів ОСТАПА, ОРЕСТА, ТАРАСА і ЮРКА** пошукує **Василь Ерстенюк.** Хто знав би про них, або вони самі прошу писати: Івано-Франківськ, 284002 вул. Радянська 152/14 Україна — Ukraine

ПОШУКУЮ **ЛУЦІВА ЮРКА і НІМЧУКА МИХАЙЛИКА,** які мабуть живуть у Філядельфії, Па. Хто знає про них або вони самі, прошу писати до: Ukraine Івано-Франківськ вул. Об'їздова 34 Капустяник Богдан Володимирович

СЛАВУ і РОМАНА ОСТАПЧУКА пошукує **Роман Гупан.** Хто знав би про них або вони самі, прошу писати: Івано-Франківськ, 284017 вул. Карпатська 7/2 Україна — Ukraine

ПОШУКУЮ **МОГЕРУ АНТОНА і КАТЕРИНУ, та їхніх дітей ІВАНА і ТЕОДОЗІЯ, які виїхали перед Першою світовою війною зі села Мілик, пов. Новий Санч, Польща. Хто знає про них або вони самі прошу писати на адресу:** Ukraine Івано-Франківськ вул. Івана Франка 32 кв. 3 Петровська Надія Антонівна

„Всесвіт" про українське Чикаґо

„Всесвіт", київський літературно-мистецький та громадсько-політичний місячник, який також себе визначує, як журнал іноземної літератури, в склад редакційної колигії якого входять, між іншими, Олесь Гончар, Роман Лубківський, Дмитро Павличко, головний редактор Олег Микитенко, в числі за січень-лютий ц. р. подає рецензію на книжку „Українці в Чикаґо й Іллиной в Тисячоліття Хрищення України".

Олена Ковальчук, кандидат історичних наук, в статті „Як живуть українці в американському штаті Іллінойс" дає перегляд змісту промап'ятної книги виданої чікаґським Комітетом Тисячоліття Християнства в Україні, яку зредаґувала Дарія Маркусь. „У рецензованій праці", пише О. Ковальчук, „подається картина життя і діяльності української громади Чикаґо й усього штату з кінця XIX ст. й до 1988 р.; широка інформація про українські християнські церкви (католицьку, Православну і Протестантську); матеріяли про прицерковно-парафіяльні, громадсько-суспільні, суспільно-політичні, культурно-освітні, братські, жіночі, молодечі, Професійні, економічні та інші організації, мистецькі ансамблі, наукові товариства й установи, фундації, пресу тощо. Власне, друга і третя частина книги — це довідник організованого українського життя штату Іллиной та Чикаґо 1980-их рр". Авторка закінчує рецензію: „Хочу ще раз привітати наших заокеанських колеґ з потрібною, корисною книгою".

Н. Н.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ОВОД член УНС Відд. 334-го Т-ва ім. Івана Франка в Пармі, Огайо померла 22-го травня 1992 року на 87-му році життя. Нар. 1904 року в Україні. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку сестру, трьох синів, три дочки, 15 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 26-го травня 1992 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефанія Боганек, секр.

ВАСИЛЬ ПАВЛИЧ член УНС Відд. 179-го Т-ва ім. св. Володимира в Ст. Луїз, Мо. помер 5-го травня 1992 року на 74-му році життя. Народився 16-го січня 1918 року в Ст. Луїз, Мо. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку сина Доналда, брата Дмитра, 6 внуків і невістку Лінду. Похорон відбувся на цвинтарі Воскресіння в Ст. Луїз, Мо.

Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

ЙОСИФ ВАВРАЩОК член УНС Відд. 171-го Т-ва ім. Лесі Українки в Джерзі Сиѓі, Н.Дж. помер 1-го червня 1992 року на 54-му році життя. Нар. 25-го лютого 1938 року в Горнелл, Н.Й. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку сестру Дженні Кенті, племінників і племінниць і кузинів. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Горнелл, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Дж. Куфта, секр.

МИХАЙЛО ШАФРАНЮК член УНС Відд. 407-го в Торонто, Онт. Канада помер 30-го листопада 1991 року на 80-му році життя. Нар. 1911 року в Україні. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину. Похорон відбувся в грудні 1991 року на цвинтарі „Парклови" в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АНТІН КУЩИНСЬКИЙ член УНС Відд. 114-го Т-ва ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл. помер на 95-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Василину і дочку Василинку. Похорон відбувся 24-го травня 1992 року на цвинтарі Елмвуд Рівер Ґров в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

МАРІЯ ОЛЕНЧУК член УНС Відділу 334-го Т-ва ім. Івана Франка в Пармі, Огайо померла 12-го червня 1992 року на 93-му році життя. Нар. 1899 року в Жизномирі, повіт Бучач. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку троє дітей, 6 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 16-го червня 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

КЕКЕЛІЯ КСЕНЯ БАБИН член УНС Відд. 168-го Т-ва ім. св. Василія в Перт Амбой, Н.Дж. померла 31-го березня 1992 року на 100-му році життя. Нар. 6-го березня 1892 року в селі Черче, повіт Рогатин, Україна. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку сина Івана, дочку Павлину, 5 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 4-го квітня 1992 року на укр. кат. цвинтарі в Говпловн, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Бабин, секр.

НАДІЯ КОКОЛЬСЬКА член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й. померла 25-го трваня 1992 року на 91-му році життя. Нар. 23-го березня 1901 року. Залишила у смутку Марту Кокольську-Мусійчук, Галю Яремко і Всеволода Кокольського. Похорон відбувся 29-го травня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ят!

Мирон Залінський, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●